

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

انجنیر سید عبدالقادر

۱۱/۰۲/۲۸

د امریکا پوځي دايمي اډي

يا

داشغال دوهم د گواښونو پک پرا و!

لومړي — د پوځي اډوپه وړاندي دافغان ولس او دمنطقي دهيوادونو بالفعل او بالقوه غبر گونونه :

دوهم — د امریکا د پوځي دايمي اډو دپايولو په هکله لنډه وړاند وینه :

لومړي — نيژدې يوه مياشت مخکي د امریکا جمهوريت غوښتونکو دگوند يوه سناتور (لينزي گريهام) په يوه مصاحبه کي زموږ په بي صاحبه وطن کي دخپلو غير مشروع مخو له پاره په منطقه کښي دامنيتي ثبات او دتروريزم پر ضد دمبارزي او دبل ځل له پاره دطالبانو دواک دنه رسيدو په پلمه دخو امریکايي پوځي دايمي اډو شتون په داسي حال کي ضرور او لازمي وبلې . چه په اوس مهال کښي امریکا او ناټو دواړه په افغانستان کښي — ۲۹ — لوي پوځي اډي لري . چه دهغي جملې څخه يي ۱۳ يواخي هوايي پوځي اډي دي ، چه ددي جملې څخه يی بيا دوي هوايي پوځي اډي په ډيرو عصري تجهيزاتو باندي سمبالې دي . چه ديوي خوا کولایسي په ډيره اساني اسيا، اروپا (روسيه ، چين ، ايران) او هند کنترول کړي، اوله بله پلوه کولایسي چه دنفتو اوتیلوهغه زيرمي چه د کسپين اودپارس په خليج کي شتون لري په خپل کنترول کي وساتي . او هم دارنگه د ۲۰۰۹ کال په درشل کي دهلمند دولایت دگرم سیر په ولسوالي کي بيا د يوي نوي يا نوښتمې اډي دجوړيدو په تلاش کي سوله ، داسيمه و دوي ته په ستراتيژيکي لحاظ ځکه د اهميت ورده ، چی پاکستان او ايران ته نيژدې پرته سيمه ده . بايد ووايو چی د امریکايي سناتور تر څرگندونو وروسته دخو هفتو له پاره افغاني چارواکو دولس څخه هر څه پټ کړي ، او چپتيا يي اختيار کړي وه . نيژدې يوه اونۍ مخکي کرزي په يوه خبري کنفرانس کي وويل : حکومت يي له امریکا چارواکو سره ددايمي اډو دجوړولو دقانوني کيدو او ستراتيژيکو جزيياتو په تراو خبري کوي ، خو په دې اړه به وروستي پرېکړه دهيواد پارلمان او لويه جرگه کوي . او زياته يي کره چی مور باوري يو چی افغانستان د امریکا سره داورد مهاله اړيکو ليواله دي .

دامعلومه خبره ده چی په افغانستان کې داشغالي ځواک شتون نه یوازي دامريکا دشومو مخو له پاره دي بلکه د لاس پوڅي حاکمیت او ديو گوچني قشريعني (بشري او اقتصادي جنايتکارانو ، دغربي نري څخه راغلي تیکنوکراتانو چی دولس دملي شتمنیوپه مختلفو برخو کې په چور او چپاول باندي لگياډي) په گټه هم تمام سوي دي . ځکه نود لاس پوڅي حاکمیت واکمنانو او دې قشر نیژدي دلسو کلونو راهیسي په یوه اوبله توگه سعيه او تلا بن کړي دي چی اشغالي شتون لري ادامه پیدا کړي . د اشغال نیژدي دلسو کلونو په شتون کې دوي وکړایسوي چی ځانونه د سلگونو میلیونونو ډالرو خاوندان کړي ، چی نورې هم ورځ په ورځ دملي شتمنیو چورولو ته یې لاس رسي ډیریري ، دبله طرفه بیا ولس دخپل سر او مال په بنندنه ددې اشغال په وړاندي یوه ورځ تر بلي ډیره سخته قرباني ورکوي . ځکه نو دامريکا یې اشغالگرو دا دشرمه او دبشري جناياتو څخه ډک وړانديز (پوڅي اډوایمي شتون) د تصویبولوله پاره لاس پوڅي حاکمیت دولس دتیر وتلو له پاره د یوي داسي خطرناکي لوبي په تلا بن کې دي ، چی دهغي لوبي داچندا یعنی د دایمي استقلال د پلورني مسئولیت دولس پر اوړو واچوي . هغه دا چی کرزي او دده ډله کوبنس کوي چی دامریکايي اشغالگرو ددې غوښتنې وځواب ته ظاهرأ داسي بڼه ورکړي ، چی دا صلاحیت دولت نه بلکه دولس په لاس کې دي ، او دولس استازي باید د (رد یا هوکي) ځواب امریکا ته ورکړي . ځکه نو غواړي چی په راتلونکي لویه جرگه او یا هم په لاس پوڅي پارلمان باندي یې تصویب او مسئولیت یې بیا په ولس پوري وتړي . په داسي حال کې چی د اوسني پارلمان نیژدي ۹۰ فیصده غړي دبشري او اقتصادي جنايتکارانو یا داوسني لاس پوڅي حاکمیت ډیپسو او واک په زور چوکي نیولي دي ، چی په هیڅ ډول دولس استازیتوب نه سي کولای . او هم باید ووايو چی که هره لویه جرگه داشغال په شتون کې راولبل سي په هیڅ ډول به دملي گټو په دفاع کې و نه ډیریري ، ځکه نو دولس استازیتوب نه سي کولای . ولي په هر صورت کرزي صاحب به د مشروع پارلمان او مشروع لويي جرگي نوم پر کښیږدي ، او د پوڅي اډو شتون په هکله به یې ټوله فیصلي مشروع او قانوني وبولي ، او مناسفانه په یوه هسکه شمله به یې امضأ هم کړي ، ولي په هیڅ ډول به دولس په وړاندي کوم مشروعیت ونه لري . دتعجب خبره خولا داده چی دارگ ددفاع وزیر (عبدالرحیم وردگ) پر ۱۳ - ۲ - ۲۰۱۱ د (BBC) سره په مصاحبه کې داسلامي او افغاني وجدان څخه په لیري فاصله کې ډیر ژرپه دایمي وطن پلورلو کې ځان مخ ته کړ او داسي یې وویل : چی زه خپله دامریکا ددایمي پوڅي اډو سره هم رغی يم . داسي معلومیږي چی دي غواړي امریکایانو ته ځان ډیر صادق و وطن پلورونکي وښي . اووڅنگ ته به دپوڅي اډو په شتون کې خپل دچور وشرکتونو ته هم وسعت ورکړي .

داسي معلومیږي چی دامریکا او کرزي تر منځ د پوڅي اډو دشتون خبري نوي نه بلکه ډیره سابقه لري . هغه داچی په حقیقت کې په افغانستان کې دامریکا دپوڅي دایمي اډو د شتون منطق دامریکا دستراتیژي دوهم پړاو بلل کیدلایسي ، او ویلايسو چی ددې لوبي ټولو لوبغاړو ته دپوڅي اډو دشتون دمنطقو خبره داشغال دلومړي ورځې څخه لا ودوي ته جوه ته وه ، ځکه نو کرزي صاحب چی د هم دې سترې لوبي چی هدف یې (دمرکزي آسیا ه دټیلو زیرمو ته ځان رسول ، دچین او هند دبیساري اقتصادي برمختگ ومخ ته دریدل د ایران مهارکول اود افغانستان اقتصادي زیرمو څخه گټه اخیستل دي) عمده لوبغاړي دي ، نو باید دلوبي په هر پړاوباندي دپخوا څخه لا خبر وي . او معلومیږي چی کرزي صاحب نه یوازي په وطن کې دامریکايي پوڅي اډو شتون ته لیواله دي بلکه دمرکزي آسیا ه په هیوادونو کښي هم دامریکايي پوڅي دایمي اډو دشتون له پاره یې پخواه لا هم هلي ځلي کړي دي . دبیلگي په ډول : د ۲-۶ - ۲۰۰۹ کال کې دقزاقستان په مرکز کې دافغانستان

او قرغيزستان دسفيرانو په گډ ملاقات كيني دافغانستان دجمهور رئيس وړانديز دقرغيزستان جمهوررئيس (باقي يوف) ته ديو په يو ملاقات په هكله دافغانستان دسفیر له خواه څخه دقرغيزستان سفیر ته ورکول سوو ، او داسي معلومه سول چې ددې ملاقات اصلي هدف په قرغيزستان كې دامريكا دپوځي ادي دبیرته پاته كيدو دپاره وو، ولي وڅنگ ته په افغانستان كې دبيا رغوني له پاره دهمكاري غوښتنه هم سوي وه . دا غوښتنه په داسي حال كې وسوله ، چې ازبکستان په خپله خاوره كې دامريكا پوځي اډه ورتړلي وه . بايد وويل سي چې امريكا په اوس مهال كې د ټولي مركزي آسيا په سطح كې يوازي په قرغيزستان كې نظامي اډه لري . او داداسي يو هيواد دي چې دروسيې دسياسي ، اقتصادي او نظامي تاثيراتو څخه په هيڅ ډول ځان نه سي ايستلي . دبله طرفه په مركزي آسيا كې دامريكا بڼكاره پوځي تهديدې تلابنونو روسيه ودې ته وهڅول چې په ۲۰۰۳ كال كې په قرغيزستان كې دامريكايي پوځي اډې په وړاندي يوه پوځي اډه جوړه كړي ، او هم دارنگه د ۲۰۰۹ كال په اگست كې دكرميلين يو لور پوري مشاور (سرگي پردو كا) دچټك غبرگون ديو ي بلي نوي پوځي اډې دجوړيدو خبروركر . او دې چارواكي رسنيو ته وويل ، چې قرغيزستان وروسيې ته د جيو پليټيک له كبله د ډير داهميت وړ دي ، ولي دا پوځي اډه يې د قرغيزسي دولت سره په گډه جوړه كړي ده . او داسي ويل كېده چې دا سيمه د فرغاني در ه ته نيزدي پرته ده ، چې دازبکستان او تاجکستان سره بيا گډه پوله لري . ددوي ددې ښو اړيکو تر څنگ نيزدي دوه كال مخكې دروسيې دولت د (۲ ميلياردو ډالرو) كريديت دډيرو آسانه شرايطو سره هم ورکړ . چې ددوي د دوستي پر ټينگښت يې نور هم کلک اثر وښندي . هم دارنگه ددې هيواد پارلمان څو ورځي مخكې د قرغيزستان د (چو يسكاييا) دغره يوه جگه څوکه چې ۴۴۴۶ متره جگ والي لري دروسيې دصدارعظم پوتين په نامه كړه ، چې داټوله ددوي تر منځ د پخواني دوستي او ښه گاونډيتوب او دملي گټو دنيژديوالي ډيري بڼي بيلگي بللايسو و . څوکه نوويليسو چې دروسيې دولت په يوه اشاره كيدلايسې دامريكا دمناس په نامه پوځي اډه و تړل سي . په داسي حال كې چې دازبکستان دولت بيا دامريكا پوځي اډه نيزدي دري كاله مخكې دازبکستان د اندجان په ښار كې دسختو ناراميو او هم دنورو نوو سياسي تحولاتو د رامنځ ته كيدو دمخنيوي له كبله وتړل . چې په پايله كې يې دامريكا او ازبکستان تر منځ سياسي اړيكي ډيري ترينگلي كړلي . اوويليسو چې د شايڼكاي هيوادونو په مركزي آسيا كې دامريكا پر نوو پوځي اډو پر جوړيدو باندي ټولي لاري بندي كړي دي دا ځكه چې ددې پوځي اډو مخي نه يوازي شانكاي هيوادونو ته بلكه د نري وتولو هيوادونو ته په گوته دي .

دپورتنيو واقعيتونو په نظر كې نيولو سره بايد ووايو چې ، په اوس مهال كې په ولسي جرگه او مشرانو جرگه كې دكرزي او شمالي ټلوالې تر منځ شخړي هم ددې ځاي څخه سر چينه اخلي . چې دپارلماني ټاكنو دلومري ورځي څخه د كرزې واكمني ډلي كوښښ كړي دي ، چې د نوي پارلمان اكثريت غړي بايد د كرزې سره هم يرغي وي . ځكه نو په دې ټاكنو كې يې دځينو رسنيو په حواله ډيري پيسي هم ولگولي . او د كرزې ډلي كوښښ كاوه چې دپارلماني اكثريت په گټلو سره به دامريكايي پوځي اډو دايمي شتون دپارلمان څخه په آساني تير او تصويب كړايسي ، او هم به دځان په گټه په اساسي قانون كې دځينو تغيراتو دراوستلو له پاره په پارلمان كې ډير هم يرغي ولري ، چې بيا په آساني سره وكړايسي چې په لويه جرگه كې دپوځي دايمي اډو شتون تصويب اوهم په اساسي قانون كې به يې دخپلې خوښي تغيرات دستونځو سره مخامخ نه سي . او هم به خپل پاته هم گټي سر پرست وزيران دپارلمان څخه په آساني تير كړايسي . ولي دپارلمان دمصنوعي ټاكنو دلوبي پايلو په گوته كړل ، چې (روسي او ايران پلوه) شمالي ټلواله ځيني مخ ته سوي ده . چې په دې سره يې دامريكا او

دکرزي داداري گډ پلان دگواښونو سره مخامخ کړي دي . ځکه نو داوسني ولسي جرگي جگړه هم ددې ځاي څخه سر چينه اخلي . بايد داهم توضیح کړو چی شمالي تلواله داشغال سره دلومري ورځي هم ږغه اود اشغال په زور يي وميلياردونوغير مشروع ډالرو نو ته هم لاس رسي پيدا کړي دي ، چی په واقعيت کي دبهرنی اشغال په نه شتون کي ، دسياسي او نظامي پلوه دولس په منځ کي ديوي ورځي بقاهم نه سي لرلای . ولي داتلواله دروسيي او ايران دپخوانيو اخبنل سوو اړیکو څخه هم ځان نه سي ليري کولای . ځکه روسيه او په مجموع کي دشانکايي هيوادونه دامريکا دپوځي اډو شتون نه يوازي په افغانستان کي بلکه دمرکزي آسيا په نورو هيوادونو کښي هم دځان له پاره دگواښونو څخه پک تهديدونه گڼي . حتا داد خپلو ملي گټو پر ضد يوبنکاره عمل بولي . چی په دې هکله ويليسو چی نيژدي يوه اوني مخکي دروسيي بهرنيو چارو وزارت دامريکا دپوځي اډو ددایمي شتون په هکله سخت غبرگون بنکاره کړ ، او ويلي وه چی واشنگټن اوهم کابل دواړو دا موضوع د نړيوالي ټولني سره نه ده طرحه کړي ، او مور غواړو چی ددواړو سره دنيزدي خبري وکړو . او که نه مور به دمرکزي آسيا په يو شمير هيوادونو کښي هم پوځي اډي جوړي کړو . ولي دبله اړخه بيا روسيه او په مجموع کي دشانکايي هيوادونه دامريکا اوسني جگړه تشويقاً پر حقه بولي . او غواړي چی دامريکا دفساد څخه پکه امپراتوري په هم دې هيواد کي دپخواني شوروي اتحاد په برخه ليک باندي اخته کړي . ځکه نو ويليسو چی په مجموع کي شمالي تلواله دروسيي دغوښتنو سره سم داوسني شکل د اشغال هم ږغه ، ولي دبل اړخه بيا د پوځي دایمي اډو سره به خپل کلک مخالفت بنکاره کړي . ځکه نو لويه څارنوالي هم دجمهوري رياست په زور دولسي جرگي په مصنوعي ټاکنو کي ددرغليو په هکله تر خپلو صلاحيتونو هم لوري خبري کوي . او داسي معلوميري چی دولسي جرگي دا شخړو لری به تر هغه وخته روانه وي ، چی دولسي جرگي ترکیب دکرزي صاحب په گټه او هم ږغي باندي تماميري .

دوهم — دامريکا دپوځي دایمي اډودپايولو په هکله لنډه وړاند وینه : — دامريکا له پاره يي گټي په لاندي ډول دي :

۱ — هغه لگښتونه چی امريکا په اوس مهال کي دخپلو اشغالي عسکرو له پاره تر سره کوي دپوځي اډو په شتون کي به دا لگښتونه شايد تر ۵۰ فيصده هم را کښته سي ، دا ځکه چی ددوي لازم او محدود پوځي قطعات به يوازي په اډو کي شتون ولري ، نو په دې صورت کي به دوي په پراخه پيمانه پر عصري پوځي تجهيزاتو باندي تکیه کړي وي او بس .

۲ — دپوځي اډو په شتون کي کيدلايسی چی دامريکا پوځي بشري تلفاتو کچه هم دسل فيصده څخه يو فيصد ته را ټيټه سي ، داځکه چی ددوي قطعات به يوازي پرافغان مقاومت او داوس مهال په څير د ولسي خلکو پر کورونو باندي دجنگي الوتکو او لنډ منزله راکټونو دويشتلو څخه گټه اخلي .

۳ — دپوځي دایمي اډو په شتون کي به امريکا دامکان په صورت کي دخپلي ستراتيژي وهغو اړخونو ته هم مخ واړوي کوم چی دامو په هغه بله خواه کي دتيلو او گازوپراخي زيرمي لري .

— دپوځي دایمي اډو شتون تاوانونه و افغان ولس ته په لاندي ډول وي :

۱ — دعامه خلگواو په مجموع کي دافغانانو دتلفاتو دفيصدي کچه به نيژدي دوه برابره سي . دا ځکه چی امريکا او لاس پوځي رژيم يي کوبښ کوي چی دجنگ ډيره برخه د خپلو افغانانو تر منځ يعني (**افغان دافغان سره**) په جنگ اخته کړي ، هغه داچی افغان اجير وسلوال پوځ (**اردو ، پوليس ، امنيت دولتي**) به دافغان مقاومت سره په ورځني جنگونو کي اخته ، او دضرورت په وخت کي به اشغالي پوځونه خپل دخوښي او رانده

بمباردونه کوي ، او په مجموع کي به د تلفاتو زیانونه و افغاني کورنیو ته رسیري ، او اشغالي ځواکونه به خپلي مستي راته کوي ، دا ځکه چی افغان به یي دافغان سره په جنگ اچولي وي .

۲- دپوځي ادو په شتون کي به دافغان شتمنیو زیرمي یو په بل پسي به ځيني په پټه وړل کیري او ځيني به په بنکاره په گوته کیري ، او خپلو شرکتوالو او افغاني اقصادي جنایتکارانو ته به یي په ډیرو آسانو شرایطو او وړیا قیمتونو (دلیلام په څیر لکه انترکانټیننټال هوټل چی یي ورکړي وو) ورکول کیري . چی گټه به یي ولس ته ددی لسو کلونو په څیر وي یعنی ولس به دخپلو شتمنیو څخه محرو م دباندی پاته وي . چی به نتیجه کي به امریکا دخپلو نورو گټو وڅنگ ته دخپلي خوښي سره سم دبشري او اقتصادي جنایتکارانو څخه یوه نوي طبقه دملي تجارانو په نامه رامنځ ته کړي ، چی بیابنه نو راتلونکي حاکمیتونه هم ددی جنایتکارانو دکورنیو په ولکه کي وي .

۳- جنگ به تر اوسني وخت لادیر شدت ومومي دیوي خواه به دمنطقي هیوادونه او په ځانگړي توگه گاونډي هیوادونه دخپلو ملي گټو په نظر کي نیولو سره به دامریکا ددی پوځي ادو په وړاندی په یوه او بل ډول به په ډیر شدت سره به غبرگونونه بنکاره کوي ، حتا ویلایسو چی په دې غیر گونونو کي به روسیه بیرته د امریکا او ناټو پر قواوو باندي دروسیي او مرکزي آسیا ه له لاري نه اکمالاتي لاره بنده کړي .

- او باید ووايو چی امریکا دنړي په اوسنیو شرایطو کي او په ځانگړي توگه د خپل بي ساري وران اقتصاد باندي دامکانه لیري معلومیري چی دوي دي زمور په وطن او منطقه کي خپلو نا پاکو مخو ته ورسیري . دا ځکه چی دځینو رسنیو په حواله چی د امریکا د ۲۰۱۱ کال دولتي بودیجه یي (۳ ، ۸) ترلیونه ډالره او دبودیجی کسر یي په ځینو رسنیو کي (۱ ، ۴) او (۱ ، ۶) ترلیونه ډالره په گوته کړي دي ، یعنی یابه (۳۶ ، ۸۴) سینټه یا به (۴۲ ، ۱) سینټه دهر ډالر په مصرف کي قرضوي چی ددی کسر په نتیجه کي دامریکا قرض په اوس مهال کي و (۱۴ ، ۱) ترلیونو ډالرو ته رسیدلي دي . چی داقتصادی پلوه دایو بنکاره حقیقت دي چی که یو تجارتي موسسه او یا تجارتي بانک مصرفونه تر عایداتو ډیر سي نو په هغه صورت کي دا موسسي لغوه او بانکونه بیا بانکوت کیري ، ځکه نود امریکا امپراتوري په اوس مهال کي ددی تجارتي موسساتو په څیر په داسي یوه نازک حالت کي قرار لري .

- باید په بنکاره ډول وویل چی که دامریکا پوځي ادی تر ۲۰۱۴ کاله وروسته په افغانستان کي پاته سي ، د افغان مقاومت او دمنطقي دهیوادونو غبرگونونه دا په گوته کوي ، چی ډیر ژر به دا پوځي ادی وتړل سي ، چی په هغه صورت کي نودامریکا له پاره یوازي نظامي ماته نه بلکه یوه لویه سیاسی ماته به هم وي ، چی تلافی به یي وامریکا ته دامکانه لیري خیره وي .

په وروستي برخه کي باید وواي چی ځيني افغان روشنفکران داسي فکر کوي چی دپوځي ادو شتون به په افغانستان کي دامنیتي ثبات ، پرمختگ او د گاونډیو هیوادونو دلاس وهنو دمخ نیوي سبب به وگرځي . په داسي حال کي چی دپوځي ادو شتون به نه یوازي دولس په گټه ډیر مختگ خند وگرځي بلکه گاونډي هیوادونو او حتا دمنطقي هیوادونو ته به هم دلاس وهني زمینی برابرې او وطن به نور هم داور ولمبو ته ور پوري وهي . ولي ښه او پر ځاي دافغانستان ، منطقي او نړیوالو په کټه یوازي وریانت دافغانستان داوسني کشالي سیاسی حل دي ، چی دملگرو ملتونو په منځگړیتوب یو نړیوال کنفرانس راوبلل سي ، چی په هغه کي نه یوازي دجنگ ددوارو خواي بلکه یو شمیر افغان ملي گټو ته وفاداره افغان سیاسی کاپوهان ، دملي ډموکراتیکو گوندونو استازي او محلي شخصیتونه گډون وکړي ، او په افغانستان کي اوسني تاو تریخوالي ته دپاي ټکي کښیردي .

تمت بالخير

اخځ: R U far si

: ریا نووستي

: ویریمیا نووستی